

Mál nr. 56/2019**M og
V vegna slysátryggingar fjölskyldutryggingar.****Takmörkun ábyrgðar vátryggingafélags vegna slyss 27. júlí 2018.****Gögn.**

Málskot, móttengið 8. febrúar 2019, ásamt fylgiskjöllum.

Bréf V, dags. 15. febrúar 2019.

Athugasemdir lögmanns M í ódagsettu bréfi, vegna bréfs V dags. 15. febrúar 2019.

Málsatvik.

M slasaðist þegar hún féll af hestbaki 27. júlí 2018. Í bréfi lögmanns M dags. 20. desember 2018 til V kemur fram sú lýsing málsatvika að M hafi farið verið í reiðtúr í Mosfellsdal og stoppað þar á krá og drukkið þar tvo bjóra. Þegar hún hafi riðið frá kránni hafi merin sem hún reið fælst og stokkið snöggt til hægri með þeim afleiðingum að M hlaut nokkuð líkamstjón af. Í málinu liggja einnig fyrir yfirlýsingar samferðamanna M, annars vegar dags. 11. febrúar 2019 og hins vegar 15. febrúar sama ár, um að meri sú sem M sagt hafi fælst með þeim afleiðingum að M kastaðist af baki. Í yfirlýsingunum kemur fram um sjáanleg áfengisáhrif á M annar vegar „Ég var ekki var við að [...] væri mikið drukkin og komst hún vel á hestinn sjálf og allt gekk vel í ferðinni, þar til slysið varð.“ Hins vegar segir „Ég gat ekki sé að [...] væri ölvuð, hvorki þegar við lögðum af stað eða þegar við fórum frá Laxnesi.“

Í gögnum málsins liggja einnig fyrir ítarlegar upplýsingar um líkamstjón það sem M hlaut við fallið og niðurstöður alkóhólrannsókna sem gerðar voru við komu M á sjúkrahús ásamt lýsingum af ástandi hennar við þá komu. Þar kemur fram að áfengi í blóði hafi mælst 52,5 mmól/L og skv. leiðbeiningarskjali frá Landspítala-háskólasjúkrahúsi er almenn lýsing á áhrifum 45-60 mmól/L að um séu að ræða áberandi ölvunareinkenni og erfðileikar með hreyfingar og tal.

M telur að hún eigi fullan rétt á bótum úr slysátryggingu sinni hjá V. M vísar því á bug að hafa fundið til áfengisáhrifa og vísar einnig til lýsinga samferðamanna hennar í því skyni. M bendir einnig á að lýsingar af ástandi hennar við komu á slysadeild verði að skoða með hliðsjón af því að hún hafði fengið alvarlegt höfuðhögg. M byggir á að hestur hennar hafi fælst og það hafi verið meginorsök slyssins, fjöldamörg dæmi séu fyrir því að hestar fælist og ekki sé sýnt fram á að meginorsök slyssins hafi verið áfengisneysla M, en það sé forsenda þess að V geti takmarkað ábyrgð sína skv. lögum um vátryggingarsamninga og hafi V sönnunarbyrði um að slysið megi rekja til stórkostlegs gáleysis hennar.

V vísar til alkóhólmælinga og lýsinga í fyrirliggjandi læknisvottorðum á ástandi M við komu á slysadeild um að M hafi verið undir verulegum áfengisáhrifum þegar hún féll af hestbaki. M telur slíka háttsemi vera stórkostlegt gáleysi í skilningi 1. mgr. 90. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004 og með vísan til hennar og gr. 9.1 og 9.2 í vátryggingarskilmálum geti félagið takmarkað ábyrgð sína að fullu vegna þess.

Álit.

Meginágreiningur er milli aðila máls um hvort slys M megi rekja til stórkostlegs gáleysis hennar. Slík háttsemi getur haft þau áhrif að V getur takmarkað ábyrgð sína m.t.t. gr. 9.1. í vátryggingarskilmálum sem fær stoð í 1. mgr. 90. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004. Vátryggingafélög bera sönnunarbyrði um að skilyrði takmörkunarheimilda sem þessara séu fyrir hendi.

Þegar litið er til gagna málsins er bæði ljóst að niðurstöður úr alkóhólmælingum í blóði M og lýsingar starfsmanna slysadeildar á ástandi hennar við komu þangað staðfesta að M var undir verulegum áfengisáhrifum. Verður að ætla að slík áfengisáhrif hafi haft veruleg áhrif á getu hennar til að stjórna hesti og hefur hún því með því að reyna að stjórna hesti í því ástandi vikið verulega frá því sem ætlast má til. Ekki liggja fyrir upplýsingar um að aðrir hestar hafi fælst í þeim hópi sem M var í eða hreyfing hans, þegar M féll af baki, hafi verið þannig að hún hefði ekki átt að ráða við stjórn hans.

Fellur því háttsemi hennar undir stórkostlegt gáleysi í skilningi fyrrnefndra váttryggingarskilmála og laga um váttryggingarsamninga.

Við mat á því hvaða áhrif umrædd háttsemi hefur verður að líta til þess sem kemur fram í 1. mgr. 90. gr. laga um váttryggingarsamninga (og gr. 9.2 í váttryggingarskilmálum V), þ.e. að við mat á ábyrgð V verði að líta til sakar váttryggðs, hvernig váttryggingaratburð bar að, hvort váttryggður var undir áhrifum áfengis eða fíkniefna sem hann hafði sjálfviljugur neytt og atvika að öðru leyti. Þegar litið er til aðstæðna við slys M verður ekki hjá því litið að sök hennar var veruleg að reyna að stjórna hesti undir verulegum áfengisáhrifum. Verður að ætla að váttryggingaratburður hafi orðið vegna þess að M hafði ekki slíka stjórn á aðstæðum. Við mat á ábyrgð V telur nefndin þó rétt að líta að einhverju leyti til þess að lýsinga samferðamanna M á ástandi hennar og þeirri óvissu sem getur verið fyrir hendi um viðbrögð lifandi dýra og utanaðkomandi atvik sem geta haft áhrif á þau viðbrögð. Með hliðsjón af þeim atvikum verður fallist á að V geti takmarkað ábyrgð sína að tveimur þriðju, þ.e. að M eigi rétt á bótum úr slysatryggingu fjölskyldutryggingar sem nemur þriðjungi tjóns hennar.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr slysatryggingu fjölskyldutryggingar sinnar sem nemur þriðjungi (1/3) tjóns hennar. V getur takmarkað ábyrgð sína um tvo þriðju (2/3) tjónsins.

Reykjavík, 19. mars 2019.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.